

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
Π.Μ.Σ. «Λογιστική και Ελεγκτική»

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	6
ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	7
Όρια έκτασης εργασίας	7
Γλώσσα και ύφος συγγραφής.....	8
Δομή της εργασίας.....	9
Συγγραφή και Επεξεργασία του κειμένου σε Κειμενογράφο.....	9
Βιβλιοδεσία εργασίας	12
Μορφή εργασίας	12
Υποχρεωτικές Σελίδες.....	12
ΜΟΡΦΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	15
Παραγραφοποίηση	15
Υπο-ενότητες	15
Γραμματική & συντακτικό	15
Χρήση κεφαλαίων γραμμάτων	15
Αυτονομία Πινάκων και γραφημάτων.....	16
Αναφορά άλλων συγγραφέων μέσα στο κείμενο	16
Χρήση αριθμών.....	16
Προσωπικά δεδομένα.....	16
Λογοκλοπή	17
Παραρτήματα.....	17
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ.....	18
Α) Βιβλιογραφικές παραπομπές μέσα στο κείμενο	18
Β) Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών (ReferenceList)	21
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΥΡΙΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	23
Ενδεικτική δομή ερευνητικής εργασίας.....	23
Ενδεικτική δομή βιβλιογραφικής εργασίας.....	30
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ.....	33
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α - Έντυπο Υποβολής Πρότασης Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας.....	37
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - Υπόδειγμα τελικής μορφής διπλωματικής εργασίας.....	40

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Π.Μ.Σ. «Λογιστική και Ελεγκτική» του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, θέλοντας να προάγει την ερευνητική διαδικασία στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών του, αποφάσισε να προχωρήσει στην δημιουργία του οδηγού εκπόνησης διπλωματικών εργασιών.

Σκοπός του οδηγού αυτού είναι να βοηθήσει τους φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος στην εκπόνηση γραπτών εργασιών υψηλής ποιότητας και να τους εισάγει στην έννοια της επιστημονικής συγγραφής και παρουσίασης.

Ο οδηγός δεν αποτελεί εξαντλητικό οδηγό ερευνητικής μεθοδολογίας αλλά μία προσπάθεια να ενσωματωθούν στο πλαίσιο ενός ολιγοσέλιδου εντύπου βασικά στοιχεία για τον επιστημονικό τρόπο συγγραφής και τη συγγραφή μιας επιστημονικής ερευνητικής εργασίας και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος «διπλωματική εργασία» αναφέρεται σε μία επιστημονική εργασία η οποία μπορεί να βρεθεί σε μία βιβλιοθήκη ή σε ένα επίσημο αρχείο ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος και είναι απαραίτητο να πληροί κάποιες προδιαγραφές ποιότητας.

Ο όρος «επιστημονική εργασία» αναφέρεται σε ένα κείμενο το οποίο πληροί κάποιες συγκεκριμένες, γενικές προδιαγραφές ποιότητας, αποδεκτές από την επιστημονική κοινότητα, και είναι κατάλληλη προς δημοσίευση σε οποιοδήποτε επιστημονικό περιοδικό, συνέδριο κτλ.

Για τους σκοπούς του οδηγού αυτού οι δύο όροι χρησιμοποιούνται ταυτόσημα και όλες οι προδιαγραφές ποιότητας και μορφής που αναφέρονται αφορούν και στα δύο είδη εργασιών.

Ο παρών οδηγός επιχειρεί να προσφέρει ένα πλαίσιο συγγραφής των διπλωματικών εργασιών που κατατίθενται στο Π.Μ.Σ., παράλληλα με την παροχή ενός γενικού πλαισίου για τη συγγραφή οποιασδήποτε ερευνητικής εργασίας.

Βασική στόχευση του Τμήματος αποτελεί η ανακοίνωση κάθε διπλωματικής εργασίας, τουλάχιστον, σε κάποιο επιστημονικό Συνέδριο (Πανελλήνιο ή Διεθνές). Επιπλέον, οι καλύτερες διπλωματικές εργασίες θα πρέπει να στοχεύουν στην δημοσίευση τους σε κάποιο διεθνές επιστημονικό περιοδικό. Η επιτροπή αξιολόγησης των διπλωματικών εργασιών θα αξιολογεί θετικά την υποβολή της κάθε εργασίας σε κάποιο Συνέδριο ή σε κάποιο επιστημονικό περιοδικό και θα βαθμολογεί αντίστοιχα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία απαιτεί την συστηματική ενασχόληση του φοιτητή από το δεύτερο εξάμηνο των σπουδών του. Συνιστάται, ο φοιτητής να έχει διαμορφώσει μια αρχική ιδέα για το θέμα της διατριβής του και με την αρχή του δευτέρου εξαμήνου να ξεκινήσει επαφές με καθηγητές του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν γνωρίζει σε ποιο καθηγητή (ή καθηγητές) θα πρέπει να απευθυνθεί, μπορεί να ζητήσει την συνδρομή του Διευθυντή του Π.Μ.Σ..

Η συμφωνία για την επίβλεψη μίας διπλωματικής εργασίας εξαρτάται από τον φόρτο εργασίας κάθε καθηγητή και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα. Σημειώνεται ότι κάποιος καθηγητής μπορεί να συστήσει άλλο μέλος Δ.Ε.Π. (Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό) ως πιο κατάλληλο για την επίβλεψη της συγκεκριμένης εργασίας.

Αφού ο φοιτητής εξασφαλίσει την συνεργασία με κάποιο συγκεκριμένο καθηγητή, θα πρέπει να συγγράψει, σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή, την πρόταση ανάληψης θέματος διπλωματικής εργασίας (βλέπε σχετικό έγγραφο «Πρόταση ανάληψης θέματος διπλωματικής εργασίας»). Η τελική διαμόρφωση του θέματος και ο προσδιορισμός των βασικών κατευθύνσεων της διπλωματικής εργασίας γίνεται έπειτα από αυτή την συζήτηση του φοιτητή με το μέλος ΔΕΠ που θα αναλάβει την εποπτεία της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Στη συζήτηση εξετάζονται οι προτάσεις και τα ενδιαφέροντα του φοιτητή, αλλά και το μέλος ΔΕΠ μπορεί να προτείνει νέες κατευθύνσεις με γνώμονα τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα και την εμπειρία του.

Σε κάθε περίπτωση και εφόσον συγκεκριμενοποιηθεί η πρόταση, ο φοιτητής καταθέτει το σχετικό έντυπο " Πρόταση ανάληψης θέματος διπλωματικής εργασίας" στην Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. Ακολούθως, συνέρχεται η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του Π.Μ.Σ. και εγκρίνει (ή τροποποιεί, αν αυτό είναι αναγκαίο) την υποβληθείσα πρόταση.

Αφού, λοιπόν, η πρόταση ανάληψης θέματος εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα του Π.Μ.Σ., ξεκινάει η διαδικασία εκπόνησης της εργασίας. Η συμμετοχή του φοιτητή στη διαμόρφωση της διπλωματικής εργασίας είναι καίρια. Ο ρόλος του επιβλέποντα καθηγητή είναι υποστηρικτικός, συμβουλευτικός και καθοδηγητικός.

ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η έκταση μιας διπλωματικής εργασίας είναι δυνατόν να διαφοροποιείται ανάλογα με μια σειρά παραγόντων. Οι παράγοντες αυτοί μπορεί να εξαρτώνται από το ίδιο το Πανεπιστήμιο στο πλαίσιο του οποίου διενεργείται η συγγραφή της Δ.Ε. ή από την επιστημονική επιτροπή η οποία καθορίζει τα κριτήρια αυτά, όπως για παράδειγμα η επιστημονική επιτροπή ενός συνεδρίου. Σε κάθε περίπτωση αυτό που έχει σημασία είναι μια ερευνητική εργασία ή διπλωματική εργασία δεν πρέπει να είναι μια αποσπασματική παράθεση και συρραφή μικρότερων άλλων εργασιών και συμπερασμάτων σχετικά με το υπό διερεύνηση αντικείμενο οι οποίες να διατηρούν τον επιστημονικό χαρακτήρα τους άλλα ένα ενιαίο, συμπαγές, καλά δομημένο και διαρθρωμένο έγγραφο που να παρουσιάζει, να αναλύει και να τεκμηριώνει επαρκώς το αντικείμενο.

Επίσης, σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι δεν υφίσταται σχέση μεταξύ της ποσότητας και της ποιότητας στο πλαίσιο των διπλωματικών εργασιών καθώς είναι διαφορετικές διαστάσεις της ποιότητας μιας εργασίας.

Όρια έκτασης εργασίας

Το ΠΤΔΕ προκειμένου να διευκολύνει τους φοιτητές στη συγγραφή των εργασιών τους, έχει θεσπίσει κάποια συνιστώμενα όρια έκτασης των εργασιών. Τα όρια αυτά δεν αποτελούν δεσμευτική παράμετρο για τις διπλωματικές εργασίες, μπορούν όμως να λειτουργήσουν ως οδηγός για τους φοιτητές του.

Τα όρια αυτά έχουν διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη την έκταση που κατά το Π.Μ.Σ. είναι απαραίτητο να έχει μια τέτοια Διπλωματική εργασία ώστε να μπορεί, διασφαλίζοντας την επιστημονική συνοχή, να πληροί τους κανόνες της επιστημονικής συγγραφής.

Τα όρια σχετικά με τις κάθε είδους Διπλωματικές εργασίες που απαιτούνται από το Π.Μ.Σ. έχουν όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

ΕΠΙΠΕΔΟ	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΕΚΤΑΣΗ		ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΚΤΑΣΗ	
	Λέξεις	Σελίδες	Λέξεις	Σελίδες
Διπλωματική Εργασία για ΜΔΕ	20.000	40	60.000	120

Στα παραπάνω όρια δεν συμπεριλαμβάνονται οι Βιβλιογραφικές Αναφορές του κειμένου και τα τυχόν Παραρτήματα που παρουσιάζονται στην Διπλωματική εργασία.

Τα παραπάνω όρια και αριθμοί σελίδων έχουν υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια μορφής της Διπλωματικής εργασίας:

1. Χρήση ελληνικής γραμματοσειράς TimesNewRoman, με μέγεθος χαρακτήρων «12» στιγμών
2. Διάστιχο 1,5 γραμμής
3. Διάταξη πλήρους στοίχισης παραγράφων
4. Κενό διάστημα 6 στιγμών μεταξύ των παραγράφων
5. Διαμόρφωση σελίδας σε κατακόρυφο προσανατολισμό με σελίδα μεγέθους A4
6. Περιθώρια 1 ίντσας (2.5 εκ.) από κάθε πλευρά της σελίδας (500 περίπου λέξεις/σελίδα).

Αν για κάποια Διπλωματική εργασία έχει συμφωνηθεί ή αποφασιστεί να τηρηθούν διαφορετικές προδιαγραφές είναι επόμενο να μεταβάλλονται ανάλογα και τα συνιστώμενα όρια έκτασης της Διπλωματικής εργασίας. Τα όρια αυτά επίσης μεταβάλλονται όταν η χρήση στατιστικών στοιχείων και αναλύσεων είναι εκτενής.

Γλώσσα και ύφος συγγραφής

Για να θεωρείται επιστημονικά αποδεκτή μια Διπλωματική εργασία είναι απαραίτητο η γλώσσα και το ύφος της συγγραφής να ακολουθούν κάποιους βασικούς κανόνες.

Σε ότι αφορά στη γλώσσα συγγραφής σημαντικό είναι να είναι ξεκάθαρη και ακριβής και να αποφεύγονται ασαφείς εκφράσεις όπως για παράδειγμα «καλό είναι να....» ή «όπως λένε όλοι.».

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να αποδίδεται στην ακρίβεια του νοήματος του περιεχομένου και στην αποφυγή μακροσκελών, ασαφών προτάσεων.

Η επίτευξη των παραπάνω απαιτεί προσοχή κατά τη διαδικασία συγγραφής καθώς και συνεχή αναθεώρηση του κειμένου.

Δομή της εργασίας

Η δομή της εργασίας είναι καθοριστικό στοιχείο της ποιότητάς της. Βασικό μέλημα του φοιτητή κατά την συγγραφή της Διπλωματικής εργασίας πρέπει να είναι η υιοθέτηση μιας τέτοιας δομής που θα επιτρέψει τη λογική ακολουθία και τη σύνδεση μεταξύ των διαφόρων τμημάτων της Διπλωματικής εργασίας και των αποτελεσμάτων, συμπερασμάτων που προκύπτουν από την Διπλωματικής εργασία του φοιτητή.

Για την υποβοήθηση της διαδικασίας της συγγραφής ενδεικτικά παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα ένα πλαίσιο το οποίο μπορεί να ακολουθηθεί προκειμένου να εξασφαλίζεται μια συνεκτικότητα στη δομή της εργασίας και στο μέγεθός της.

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται δεν είναι δεσμευτικά ή απόλυτα, μπορούν όμως να λειτουργήσουν ως οδηγός.

ΔΟΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες
Εισαγωγικό Κεφάλαιο	5
Περιγραφή του Εξεταζόμενου Ζητήματος	10
Βιβλιογραφική Ανασκόπηση	20
Περιγραφή της Μεθοδολογίας	10
Επεξήγηση των Τεχνικών Ανάλυσης	10
Παρουσίαση Αποτελεσμάτων	30
Σχολιασμός των Αποτελεσμάτων	20
Συμπεράσματα	10
ΣΥΝΟΛΟ	115

Συγγραφή και Επεξεργασία του κειμένου σε Κειμενογράφο

Όλες οι επιστημονικές εργασίες, είναι απαραίτητο να γράφονται σε κάποιο από τα γνωστά προγράμματα επεξεργασίας κειμένου και να εκτυπώνονται σε λευκό χαρτί A4 φωτοτυπικής ποιότητας.

Τα εξωτερικά περιθώρια κάθε σελίδας δεν πρέπει να είναι μικρότερα από 1,5εκ ενώ εσωτερικό περιθώριο πρέπει να είναι τουλάχιστον 2,5 εκ για να επιτρέπεται η βιβλιοδεσία της εργασίας.

Η σελιδοποίηση της Διπλωματικής εργασίας πρέπει να γίνεται με αραβικά σύμβολα (1, 2, 3,) και να είναι συνεχής, ξεκινώντας από την πρώτη σελίδα ('σελίδα του τίτλου'), χωρίς όμως αυτή να αριθμείται. και οι αριθμοί σελίδων να τυπώνονται χωρίς τελείες, παύλες ή άλλα σύμβολα, πριν ή μετά. Η συνεχής σελιδοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει επίσης όχι μόνο το κείμενο, αλλά επίσης, τις προκαταρκτικές σελίδες, τα διαγράμματα, τους πίνακες και όποιο άλλο υλικό περιλαμβάνεται στην εργασία.

Κάθε κεφάλαιο της Διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει τον δικό του τίτλο, και μόνο ο τίτλος ολόκληρης της εργασίας-διατριβής πρέπει να βρίσκεται σε μια ξεχωριστή σελίδα μόνος του χωρίς κείμενο. Οι τίτλοι των κεφαλαίων πρέπει να απέχουν τουλάχιστον 4 εκ. από την κορυφή της σελίδας και το κείμενο να αρχίζει τουλάχιστον 2 εκ. μετά από αυτούς, προκειμένου να εξασφαλίζεται ομοιογένεια στη μορφή και ευκολία στην ανάγνωση της εργασίας. Κάθε κεφάλαιο της εργασίας θα πρέπει να ξεκινά από νέα σελίδα.

Σε όλη την έκταση της Διπλωματικής εργασίας πρέπει να αποφεύγεται η υπογράμμιση λέξεων ή φράσεων, εκτός και εάν κριθεί ότι είναι απολύτως απαραίτητα να τονιστεί κάποιο συγκεκριμένο σημείο ενός επιχειρήματος. Ειδική αναφορά γίνεται στην υπογράμμιση λέξεων στη βιβλιογραφία σε άλλο σημείο του οδηγού.

Σύμβολα και παύλες είναι σημαντικό να χρησιμοποιούνται με την ακριβή τους σημασία και να είναι ορθή η χρήση τους. Για παράδειγμα είναι σημαντικό να χρησιμοποιούνται αριθμημένες λίστες για να εκφράσουν μια σειριακή διαδικασία βημάτων ή να χρησιμοποιείται η παύλα για να ενώσει την διπλή ιδιότητα ενός αντικειμένου πχ οδηγός-πλαίσιο αναφοράς. Είναι σημαντικό να αποφεύγεται η χρήση συμβόλων σε διακοσμητικό ρόλο καθώς δεν προσφέρει στην επιστημονικότητα του κειμένου.

Αναφορικά με τη μορφή της διπλωματικής εργασίας, συνοπτικά οι οδηγίες παρουσιάζονται παρακάτω

- Η διπλωματική εργασία παραδίδεται σε ψηφιακή μορφή σε σελίδες μεγέθους A4 (210 X 297mm), γραμμένες στη μια όψη τους, σε λευκό χαρτί
- Τα περιθώρια των σελίδων **πρέπει να είναι 2,5 cm ΠΑΝΩ, 2,5cm ΚΑΤΩ, 2,5cm ΑΡΙΣΤΕΡΑ και 2,5cm ΔΕΞΙΑ**
- η γραμματοσειρά **του σώματος κειμένου πρέπει να είναι TIMES NEW ROMAN**

- το μέγεθος των γραμμάτων **στη βασική επικεφαλίδα 16, στην υποκεφαλίδα 14 και στο σώμα κειμένου 12**
- όπως

TimesNewRoman	
<u>T. ΚΕΦΑΛΑΙΟ (16, Bold)</u>	
	<u>1.1 Υποκεφαλίδα (14, Bold)</u> <u>1.1.1 Τμήμα (12, Bold)</u> Σώμα κειμένου (12, απλό) Πίνακες, Γραφήματα, Εικόνες (11 ή 10, απλό) (βλέπε υπόδειγμα παρακάτω)

- Κάθε κεφάλαιο αρχίζει σε καινούργια σελίδα.
- Οι παράγραφοι γράφονται χωρίς εσοχή πρώτης γραμμής (blockparagraphs), με πλήρη στοίχιση (και δεξιά και αριστερά), σε 1,5 διάστημα και χωρίζονται η μια από την άλλη (αλλαγή παραγράφου) με μια κενή γραμμή. Οι πίνακες γράφονται σε μονό διάστημα.

Αναφορικά με την αρίθμηση στο σώμα του κειμένου:

Τα κεφάλαια αριθμούνται με συνεχή αρίθμηση και οι υποκεφαλίδες και τα τμήματα αριθμούνται ως εξής:

Κεφάλαιο	Υποκεφαλίδα	Τμήμα
1	1.1	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, ...
1.2		1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, ...
1.3		1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, ...
...	...	...
2	2.1	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3,
2.2		2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, ...
2.3		2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, ...
...		...

Οι πίνακες, τα γραφήματα και οι εικόνες αριθμούνται με συνεχή αρίθμηση ΑΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (π.χ. στο Κεφάλαιο 2, έχουμε Πίνακας 2.1, Πίνακας 2.2, Γράφημα 2.1 Γράφημα 2.2, Εικόνα 2.1, Εικόνα 2.2, κ.ο.κ. Στο Κεφάλαιο 3 έχουμε Πίνακας 3.1, Πίνακας 3.2, Γράφημα 3.1, Γράφημα 3.2, Εικόνα 3.1, Εικόνα 3.2). Σημειώνεται ότι με τον όρο «γράφημα» εκτός από τα ιστογράμματα, πίτες κτλ., εννοούνται και τα σχήματα (π.χ. flow-charts, κτλ.).

Οι σελίδες αριθμούνται σε συνεχή αρίθμηση όπως έχει προαναφερθεί. Ο αριθμός της σελίδας τοποθετείται **κάτω δεξιά**.

Βιβλιοδεσία εργασίας

Η σωστή βιβλιοδεσία δίνει τη δυνατότητα στην επιτροπή αξιολόγησης της εργασίας να παρακολουθήσει εύκολα τη ροή του κειμένου χωρίς να υπάρχει κίνδυνος να χαθούν σελίδες. Πριν τη βιβλιοδεσία είναι σημαντικό να έχει επιβεβαιωθεί η σελιδοποίηση, η αλληλουχία των κεφαλαίων και η αρίθμηση των σελίδων.

Βιβλιοδεσία με σκληρό εξώφυλλο (δερματόδετο – χρώμα μπλε) απαιτείται για το τελικό αντίτυπο. Το τελικό αντίτυπο της εργασίας πρέπει να είναι βιβλιοδετημένο με σκληρό εξώφυλλο δερματόδετο – χρώμα μπλε όταν πρόκειται για τη διπλωματική εργασία σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο. Η βιβλιοδεσία γίνεται μετά τις τελικές διορθώσεις και αλλαγές που τυχόν ζητούνται από τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης.

Μορφή εργασίας

Για την τελική μορφή της διπλωματικής εργασίας παρέχονται οι παρακάτω οδηγίες οι οποίες αναφέρονται στην παράδοση της μεταπτυχιακής εργασίας και παρατίθεται και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.

Υποχρεωτικές Σελίδες

- **Πρόσωση (CoverPage)**

Στην πρόσωση της εργασίας, όταν πρόκειται για διπλωματική εργασία είναι υποχρεωτική η αναγραφή του Τμήματος, του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, του τίτλου της εργασίας (στα Ελληνικά και στα Αγγλικά), το ονοματεπώνυμο το φοιτητή καθώς και η αναγραφή του μήνα – έτος ολοκλήρωσης της εργασίας στο κάτω τμήμα της σελίδας της πρόσωσης.

- **Πρώτη σελίδα εσωτερικά**

Στην πρώτη σελίδα εσωτερικά της εργασίας είναι απαραίτητο να αναφέρονται εκ νέου το Τμήμα, το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ο τίτλος της εργασίας (στα Ελληνικά και στα Αγγλικά), το ονοματεπώνυμο το φοιτητή, το ονοματεπώνυμο του υπεύθυνου καθηγητή και η ημερομηνία ολοκλήρωσης της εργασίας.

- **Δεύτερη σελίδα εσωτερικά**

Στη δεύτερη σελίδα εσωτερικά τοποθετείται ο τίτλος της διπλωματικής εργασίας με την έγκριση και την υπογραφή του υπεύθυνου καθηγητή.

- **Τρίτη σελίδα**

Στην Τρίτη σελίδα τοποθετείται η δήλωση των πνευματικών δικαιωμάτων και της μη αντιγραφής της διπλωματικής εργασίας από τον μεταπτυχιακό φοιτητή.

- **Τέταρτη σελίδα**

Στην τέταρτη σελίδα τοποθετείται η αφιέρωση

- **Πέμπτη σελίδα**

Στην πέμπτη σελίδα τοποθετούνται οι ευχαριστίες

- **Έκτη σελίδα**

Στην έκτη σελίδα πρέπει να παρατίθεται η περίληψή της στα Ελληνικά. Η περίληψη δεν πρέπει να ξεπερνά τις 300 λέξεις και να περιλαμβάνει τον σκοπό της εργασίας, την ερευνητική μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και τα κύρια ευρήματα-αποτελέσματα της εργασίας.

- **Έβδομη σελίδα**

Στην έβδομη σελίδα της εργασίας πρέπει να παρατίθεται η περίληψή της στα Αγγλικά. Η περίληψη δεν πρέπει να ξεπερνά τις 300 λέξεις και να περιλαμβάνει τον σκοπό της εργασίας, την ερευνητική μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και τα κύρια ευρήματα-αποτελέσματα της εργασίας.

- **Όγδοη σελίδα**

Στην όγδοη σελίδα αναφέρεται ο κατάλογος των συντομογραφιών που χρησιμοποιούνται στην εργασία με την επεξήγησή τους. Για παράδειγμα εάν αναφέρεται στο κείμενο η συντομογραφία Δ.Ο.Υ. τότε στη σελίδα αυτή αναφέρεται Δ.Ο.Υ. Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία.

- **Ένατη σελίδα**

Στην ένατη σελίδα τοποθετούνται τα περιεχόμενα της εργασίας.

- **Δέκατη σελίδα**

Στην δέκατη σελίδα τοποθετούνται ο κατάλογος πινάκων, εικόνων, γραφημάτων, διαγραμμάτων, εφόσον υπάρχουν στην εργασία με ξεχωριστή ονομασία ο καθένας όπως Κατάλογος Πινάκων ή Κατάλογος Γραφημάτων, Διαγραμμάτων, Εικόνων κλπ.

Στον κατάλογο πινάκων πρέπει να δίνεται ολόκληρος ο τίτλος κάθε πίνακα. Επίσης οι πίνακες πρέπει να αριθμούνται σε ακολουθία. Η αρίθμηση των πινάκων είναι καλό να χρησιμοποιεί τους κεφαλαίους αριθμούς του αραβικού συστήματος αρίθμησης (1,2,3, ...) και να περιλαμβάνει το κεφάλαιο στο οποίο αναφέρεται ο πίνακας. Για παράδειγμα ο 3^{ος} πίνακας του 4^{ου} κεφαλαίου της εργασίας θα έχει ένδειξη Πίνακας 4.3.

ΜΟΡΦΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παραγραφοποίηση

Η παραγραφοποίηση συντελεί σημαντικά στην αναγνωσιμότητα ενός μακροσκελούς κειμένου. Για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας συνίσταται η χρήση παραγράφων χωρίς εσοχή πρώτης γραμμής (blockparagraphs) με πλήρη στοίχιση. Οι παράγραφοι πρέπει να χωρίζονται μεταξύ τους με μία κενή γραμμή. Το διάστιχο μέσα στο κείμενο ορίζεται σε 1,5. Διαφοροποίηση υπάρχει μόνο στους πίνακες και τα διαγράμματα όπου το διάστημα στον τίτλο τους είναι 1.

Υπο-ενότητες

Όταν στο πλαίσιο της εργασίας υπάρχουν ξεχωριστές ενότητες που συνθέτουν ένα θεματικό πεδίο αναφοράς, τότε είναι σωστό να χρησιμοποιούνται υπο-ενότητες με τους δικούς τους τίτλους η καθεμιά. Μέσα στα όρια των υπο-ενοτήτων το σύνολο των επιχειρημάτων και των ιδεών που αναπτύσσονται πρέπει να παρουσιάζεται με έναν τακτοποιημένο τρόπο, και τα περιεχόμενα της κάθε υπο-ενότητας δεν πρέπει να συγχέονται με εκείνα άλλων υπο-ενοτήτων. Η φυσική ροή του κειμένου σημαντική, και η πρώτη και τελευταία παράγραφος μιας υπο-ενότητας πρέπει να ‘συνδέονται’ νοηματικά με την προηγούμενη και την επόμενη υπο-ενότητα, αντίστοιχα.

Γραμματική & συντακτικό

Τα ορθογραφικά, γραμματικά και συντακτικά λάθη στο κείμενο πρέπει να τυγχάνουν ενδελεχούς διόρθωσης. Όλα σχεδόν τα προγράμματα επεξεργασίας κειμένου έχουν αυτόματο ορθογράφο ο οποίος πρέπει να χρησιμοποιείται παράλληλα με ένα τελικό έλεγχο της εργασίας (proofreading).

Χρήση κεφαλαίων γραμμάτων

Μέσα στο κείμενο η χρήση των κεφαλαίων γραμμάτων πρέπει να είναι περιορισμένη. Το αρχικό γράμμα μιας λέξης πρέπει να είναι κεφαλαίο όταν οι λέξεις αυτές είναι:

- Ονόματα προσώπων ή περιοχών (π.χ. «Π. Παπαδόπουλος», «Ρόδος»)
- Τίτλοι (π.χ. «ο Πρωθυπουργός», «ο Πρύτανης»)
- Συγκεκριμένες ενότητες της εργασίας (π.χ. «Εισαγωγή», «Βιβλιογραφία»)

Επίσης με κεφαλαίο γράμμα είναι απαραίτητο να ξεκινούν οι επικεφαλίδες ή οι τίτλοι πινάκων, ενώ κεφαλαία γράμματα χρησιμοποιούνται και στη βιβλιογραφία όπως αναφέρεται παρακάτω στον οδηγό.

Αυτονομία Πινάκων και γραφημάτων

Κάθε πίνακας και εικόνα πρέπει να έχει οριστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι άμεσα κατανοητό το περιεχόμενό του, χωρίς να χρειάζεται ο αναγνώστης να ανατρέξει στο περιεχόμενο της εργασίας. Οι μεταβλητές που χρησιμοποιούνται πρέπει να ονοματίζονται κατάλληλα και τα στοιχεία να αποδίδονται με τρόπο ώστε να νοηματοδοτούνται κατάλληλα από τον αναγνώστη.

Αναφορά άλλων συγγραφέων μέσα στο κείμενο

Όταν στο κείμενο της εργασίας υπάρχει αναφορά στο έργο άλλων συγγραφέων πρέπει να παρατίθεται μόνο το επώνυμο τους για παράδειγμα ο Dalton, ο Παπαδόπουλος, ο Smith κτλ

Χρήση αριθμών

Όταν στο κείμενο της εργασίας είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν αριθμοί τότε πρέπει να δίνεται προσοχή στη θέση του αριθμού μέσα στην πρόταση και στο μέγεθος του αριθμού. Όταν ο αριθμός βρίσκεται στην αρχή μιας πρότασης θα πρέπει να αναφέρεται ολογράφως, ενώ όταν βρίσκεται στη μέση μιας πρότασης πρέπει να παρουσιάζεται αριθμητικώς. Για παράδειγμα: Διακόσια τριάντα πέντε άτομα συμμετείχαν στο δείγμα. Από αυτά, 135 ήταν άνδρες και 100 ήταν γυναίκες.

Γενικά όταν χρησιμοποιούνται μεγάλοι αριθμοί που η αναφορά τους απαιτεί πάνω από 3 λέξεις τότε αναφέρονται αριθμητικά. Επίσης, αριθμητικά αναφέρονται και χρηματικά ποσά, τηλεφωνικούς και ταχυδρομικούς αριθμούς, για αριθμούς σελίδων, ποσοστά και ημερομηνίες.

Προσωπικά δεδομένα

Μια ερευνητική εργασία διπλωματική ή όχι ενέχει συχνά την εμπλοκή ατόμων σε κάποιο ερευνητικό σχέδιο. Ο συγγραφέας της εργασίας και διεξάγω την έρευνα πρέπει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλίζεται η ανωνυμία των συμμετεχόντων και κατά συνέπεια και τα προσωπικά τους δεδομένα. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα δεν πρέπει να κατονομάζονται στο κείμενο της εργασίας ή να αναφέρονται άλλα χαρακτηριστικά όπως η διεύθυνση επικοινωνίας τους ή το τηλέφωνό τους από τα οποία θα μπορούσε να εξακριβωθεί η ταυτότητά τους.

Λογοκλοπή

Η λογοκλοπή περιλαμβάνει την παρουσίαση από το συγγραφέα της δημοσιευμένης δουλειάς ενός άλλου ατόμου ως δική του, την παρουσίαση ως δικών του ιδεών άλλων συγγραφέων, την παράληψη του συγγραφέα να χρησιμοποιήσει εισαγωγικά σε περιεχόμενο που παραθέτει αυτούσιο από οποιαδήποτε άλλη πηγή, τη μη παράθεση της πηγής διαγραμμάτων, εικόνων, γραφημάτων δεδομένων κλπ.

Η λογοκλοπή αποτελεί σημαντικό παράπτωμα για το φοιτητή και η διαπίστωσή της μπορεί να επισύρει σημαντικές ποινές. Στο πλαίσιο της εκπόνησης των διπλωματικών εργασιών του Π.Μ.Σ. όλες οι διπλωματικές εργασίες υπόκεινται σε έλεγχο λογοκλοπής.

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα περιλαμβάνουν ότι θεωρείται χρήσιμο να περιγραφεί αλλά δεν θεωρείται σκόπιμο να ενταχθεί μέσα στο κυρίως σώμα μιας εργασίας. Στοιχεία που μπαίνουν συνήθως στα παραρτήματα είναι ερωτηματολόγια, περιγραφές λογισμικών, περιγραφές πολύπλοκων διαδικασιών κτλ. Στο κυρίως σώμα της εργασίας είναι απαραίτητο να γίνονται οι ανάλογες παραπομπές στα παραρτήματα όταν κάποιο στοιχείο που αναφέρεται παρουσιάζεται σε αυτά. Όταν τα παραρτήματα της εργασίας είναι περισσότερα του ενός τότε πρέπει να αριθμούνται είτε με ένα γράμμα (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α) είτε με ένα αριθμό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Η συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας περιέχει κατά κανόνα αναφορές σε άλλες βιβλιογραφικές πηγές που έχει αξιοποιήσει ο συγγραφέας. Οι κανόνες επιστημονικής δεοντολογίας επιβάλλουν την παράθεση στην εργασία όλων των απαραίτητων πληροφοριών ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να εντοπίσει την πηγή από την οποία προήλθαν τα στοιχεία που αναφέρει ο συγγραφέας. Τα στοιχεία των βιβλιογραφικών πηγών μπορούν να δίνονται είτε στο σημείο του κειμένου στο οποίο παρατίθεται η συγκεκριμένη βιβλιογραφική πηγή ως υποσημείωση, είτε στο τέλος της εργασίας ως βιβλιογραφική παραπομπή. Η απόφαση αυτή θα πρέπει να ληφθεί πριν την έναρξη συγγραφής της εργασίας σε συνεννόηση με τον/την επιβλέπων καθηγητή/ρια και να ακολουθηθεί πιστά σε όλη την έκταση της εργασίας.

Επιπλέον, επειδή διαφορετικοί επιστημονικοί κλάδοι χρησιμοποιούν διαφορετικό τρόπο παρουσίασης των βιβλιογραφικών παραπομπών, είναι απαραίτητο ο φοιτητής σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή/τρια να διασαφηνίζουν τον τρόπο αναφοράς των βιβλιογραφικών παραπομπών.

Για κάθε βιβλιογραφική πηγή που παρουσιάζεται στο κείμενο θα πρέπει οπωσδήποτε να παρατεθούν όλες οι πληροφορίες της στο τέλος του κειμένου στη λίστα βιβλιογραφικών παραπομπών.

Παραδείγματα παράθεσης βιβλιογραφικών παραπομπών παρατίθενται παρακάτω:

A) Βιβλιογραφικές παραπομπές μέσα στο κείμενο

Για την παράθεση μιας βιβλιογραφικής παραπομπής μέσα στο κείμενο, οι απαραίτητες πληροφορίες που απαιτείται να ενσωματωθούν είναι το επώνυμο του συγγραφέα της ερευνητικής δουλειάς που παραθέτουμε, καθώς και η χρονολογία στην οποία δημοσιεύτηκε αυτή η εργασία π.χ. Smith (2018). Ολόκληρη την παρουσίαση της πηγής μπορεί να ο αναγνώστης να τη βρει είτε στο κάτω μέρος της σελίδας που βρίσκεται η παραπομπή είτε στο τέλος της εργασίας.

Παρακάτω, παρουσιάζονται διάφορες παραλλαγές αυτής της παρουσίασης, ανάλογα με τον αριθμό των συγγραφέων μιας έρευνας.

A.1) Ένας συγγραφέας

Υπάρχουν δύο τρόποι παρουσίασης. Ο πρώτος αναφέρει το συγγραφέα και τη χρονολογία έκδοσης της εργασίας μέσα στην πρόταση:

Ο Smith(2018) συνέκρινε τα χαρακτηριστικά των ιδρυμάτων από απόστασης εκπαίδευσης ως προς

Ο δεύτερος τρόπος παρουσίασης αναφέρει το συγγραφέα μετά το τέλος της πρότασης μέσα σε παρένθεση:

Η σύγκριση των χαρακτηριστικών των ιδρυμάτων από απόστασης εκπαίδευσης αναφέρεται στα δομικά χαρακτηριστικά τους (Smith, 2018).

Υπάρχει και μια παραλλαγή αυτής της περίπτωσης. Να παρουσιαστεί μια βιβλιογραφική πηγή σε παρένθεση αλλά μέσα στην πρόταση και όχι στο τέλος της. Είναι καθαρά θέμα του συγγραφέα να αποφασίσει πότε να χρησιμοποιήσει τη μία ή την άλλη παραλλαγή.

Η σύγκριση των χαρακτηριστικών των ιδρυμάτων από απόστασης εκπαίδευσης (Keeg, 2018) αναφέρεται στα δομικά χαρακτηριστικά τους.

A.2) Δύο Συγγραφείς

Σε περίπτωση που οι συγγραφείς μιας βιβλιογραφικής παραπομπής είναι δύο, τότε θα πρέπει να παρατεθούν και οι δύο μέσα στο κείμενο. Και πάλι όμως, υπάρχουν δύο περιπτώσεις. Στην πρώτη περίπτωση, όπου οι συγγραφείς αναφέρονται μέσα στην πρόταση, οι δύο συγγραφείς ενώνονται με το συνδετικό ‘και’ ολογράφως. Στη συνέχεια ακολουθεί η χρονολογία σε παρένθεση.

Οι Smith και Keeg (2023) υποστηρίζουν ότι η εκπαιδευτική διαδικασία

Σε περίπτωση όμως που οι συγγραφείς αναφέρονται μέσα σε παρένθεση είτε στο τέλος είτε στη μέση της πρότασης, τότε τα δύο ονόματα ενώνονται με το αντίστοιχο ενωτικό σύμβολο ‘&’.

Σύμφωνα με έρευνες, βασική αιτία αναποτελεσματικότητας σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα μάθησης είναι η αποξένωση των χρηστών (Smith&Keeg, 2023).

Σύμφωνα με έρευνες (Smith&Keeg, 2023), βασική αιτία αναποτελεσματικότητας σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα μάθησης είναι η αποξένωση των χρηστών.

A.3) Περισσότεροι από δύο συγγραφείς (μέχρι έξι)

Στην περίπτωση αυτή την πρώτη φορά αναφέρουμε όλους τους συγγραφείς, ενώ τις επόμενες φορές αναφέρουμε μόνο τον πρώτο συγγραφέα και στη συνέχεια τη συντομογραφία ‘κ.α’, που σημαίνει ‘και άλλοι’. Και σε αυτή την περίπτωση, το ενωτικό ανάμεσα στα ονόματα (και ή &) ακολουθεί τους κανόνες που παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα.

Οι Dan, Augh, Smith και Morris (2020) ισχυρίζονται ότι. **[πρώτη αναφορά στο κείμενο]**

Οι Dan και συν. (2020) διαπίστωσαν επίσης, ότι.. **[επόμενη αναφορά στο κείμενο]**

A.4) Περισσότεροι από έξι συγγραφείς

Στην περίπτωση αυτή ο έβδομος και οι υπόλοιποι συγγραφείς παραλείπονται και στη θέση τους μπαίνει η συντομογραφία ‘κ.α.’

Οι Smith, Kee, Lee, Rag, Dan, Meyer κ.α. (2022) υποστηρίζουν ότι.

A.5) Συγγραφείς με το ίδιο επώνυμο

Σε περίπτωση που θα πρέπει να παραθέσουμε μια βιβλιογραφική πηγή με δύο συγγραφείς που έχουν το ίδιο επώνυμο, τότε παραθέτουμε και τα αρχικά τους, ώστε να μπορέσει ο αναγνώστης να τους ξεχωρίσει.

Οι R. D. Smith (2016) και K.L. Smith (2020) διαπίστωσαν ότι..

A.6) Πολλές βιβλιογραφικές πηγές σε μια παρένθεση

Στην περίπτωση που θα πρέπει να αναφέρουμε πολλαπλές βιβλιογραφικές πηγές μέσα σε μια παρένθεση (είτε στη μέση της πρότασης είτε στο τέλος της), ανάλογα με τον τομέα στον οποίο γίνεται η διπλωματική ή η διδακτορική διατριβή, εφαρμόζεται και διαφορετική πρακτική. Για παράδειγμα, στον τομέα της ψυχολογίας τα ονόματα τοποθετούνται με αλφαβητική σειρά, ενώ στον τομέα της παιδαγωγικής, τα ονόματα τοποθετούνται με χρονολογική σειρά. Και στις δύο περιπτώσεις, για να τα διακρίνουμε μεταξύ τους τα ονόματα χρησιμοποιούμε το ελληνικό ερωτηματικό.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι το άγχος επιδρά αρνητικά στην επιστημονική επίδοση (Adams & Lee, 2018; Smith, 2016; Παπαδόπουλος & Πανέρας, 2023; Thomson, 2020; Young, Smith, Miles, & Lee, 2019).

A.7) Βιβλιογραφικές από τον ίδιο συγγραφέα ίδιας χρονολογίας

Όταν θέλουμε να παραθέσουμε δύο ή περισσότερες βιβλιογραφικές πηγές του ίδιου συγγραφέα, και οι οποίες έχουν εκδοθεί την ίδια χρονολογία, τότε μετά τη χρονολογία δημοσίευσης τοποθετούμε τα γράμματα της αλφαβήτου ξεκινώντας από το α.

Αρκετές έρευνες (Keeg, 2019α.; Keeg, 2019β.; Keeg, 2019γ) έχουν δείξει ότι...

A.8) Βιβλιογραφικές πηγές που δεν έχουν ακόμη δημοσιευτεί

Υπάρχουν μερικές περιπτώσεις όπου θέλουμε να παραθέσουμε μια βιβλιογραφική πηγή που

έχει γίνει δεκτή για δημοσίευση (συνήθως αυτό συμβαίνει στα περιοδικά) αλλά δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί. Σε αυτή την περίπτωση, αντί για χρονολογία βάζουμε την ένδειξη ‘υπό δημοσίευση’. Αυτό συμβαίνει τόσο μέσα σε παρένθεση όσο και μέσα στο κείμενο.

Προηγούμενες έρευνες (Lee, υπό δημοσίευση; Moreno, 2015) έδειξαν ότι.

Σύμφωνα με τον Lee(υπό δημοσίευση), η συμβολή του γραφικού περιβάλλοντος

A.9) Παράθεση πρωτότυπου κειμένου

Όταν παρατίθεται ένα απόσπασμα πρωτότυπου κειμένου είναι απαραίτητο να αναφέρεται το επώνυμο του συγγραφέα αυτού του κειμένου καθώς και η σελίδα ή σελίδες από το πρωτότυπο κείμενο. Το απόσπασμα από το πρωτότυπο κείμενο αναγράφεται πάντα σε πλάγια γραφή (*italics*).

Όπως υποστήριξε ο Lee(2015) “*η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού είναι απαραίτητο να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένους κανόνες*” (σελ. 156).

B) Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών (ReferenceList)

Για να παραθέσουμε όλες τις πληροφορίες μιας βιβλιογραφικής πηγής είτε σε κάθε σελίδα ως υποσημείωση είτε στο τέλος του κειμένου, ακολουθούμε μια σειρά από κανόνες, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνοχή και η ομοιομορφία στην επιστημονική κοινότητα του κάθε κλάδου.

Στο πλαίσιο του οδηγού, παρατίθενται παραδείγματα παράθεσης βιβλιογραφικών παραπομπών από τις παρακάτω διαφορετικές πηγές:

- Από άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά
- Από βιβλία
- Από κεφάλαια σε βιβλίο που έχει επιμεληθεί ένας ή περισσότεροι επιμελητές
- Από πρακτικά συνεδρίων
- Από Διδακτορικές διατριβές και διπλωματικές εργασίες
- Από μη δημοσιευμένες εργασίες

Όταν οι βιβλιογραφικές πηγές παρατίθενται στο τέλος του κειμένου, τοποθετούνται με αλφαβητική σειρά. Όταν ένας συγγραφέας αναφέρεται με περισσότερες από μια παραπομπές, αυτές τοποθετούνται χρονολογικά ξεκινώντας από την πιο παλιά. Όταν ένας συγγραφέας αναφέρεται με περισσότερες από μια παραπομπές και μερικές τις έχει δημοσιεύσει μόνος του και μερικές με άλλους, πρώτα παρατίθενται αυτές που ο συγγραφέας είναι μόνος του και στη

συνέχεια οι υπόλοιπες, με αλφαβητική σειρά ως προς τον δεύτερο συγγραφέα.

Η ελληνική βιβλιογραφία παρατίθεται σε διαφορετικό κατάλογο από την ξένη βιβλιογραφία.

Η βιβλιογραφία γράφεται σε μονό διάστημα με 6 στιγμές κενό πριν από την κάθε παράγραφο-βιβλιογραφική αναφορά.

Η μορφή των βιβλιογραφικών αναφορών και της παράθεσης της βιβλιογραφίας που παρουσιάζεται παρακάτω στον οδηγό δεν είναι ούτε η μοναδική που υπάρχει, ούτε αποτελεί τον ορθότερο τρόπο παράθεσης των αναφορών.

Αυτό που έχει σημασία είναι να χρησιμοποιείται ένα αναγνωρισμένο επιστημονικά σύστημα παράθεσης της βιβλιογραφίας.

Για τη σωστή παράθεση της βιβλιογραφίας μπορείτε εκτός από το τμήμα του οδηγού που παρουσιάζεται παρακάτω, να ανατρέξετε και στις εξής πηγές:

α) *American Psychological Association style (apa)*

β) *Harvard References Bibliography Style*

γ) *Chicago Style Citation Guide (Author-Date style)*, και

οι οποίες είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο από πολλαπλές πηγές

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΥΡΙΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σε ένα γενικότερο πλαίσιο θα μπορούσαν να αναγνωριστούν δύο μεγάλες κατηγορίες διπλωματικών εργασιών με κριτήριο τον τρόπο προσέγγισης ενός ζητήματος, οι βιβλιογραφικές εργασίες και οι ερευνητικές εργασίες.

Στις βιβλιογραφικές εργασίες επιχειρείται να αναλυθούν οι διαστάσεις ενός φαινομένου μέσω της ανάλυσης και σύνθεσης της προηγούμενης αρθρογραφίας και βιβλιογραφίας σχετικά με το υπό διερεύνηση αντικείμενο ενώ στις ερευνητικές εργασίες σχεδιάζεται και διενεργείται μία διαδικασία μέσω της οποίας ο ερευνητής συλλέγει νέα δεδομένα προς ανάλυση για το υπό διερεύνηση αντικείμενο.

Καμία από τις δυο προσεγγίσεις δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερτερεί της άλλης καθώς αφενός σε κάθε περίπτωση ο σκοπός και οι στόχοι που έχουν τεθεί για μία εργασία μπορεί να εξυπηρετούνται καλύτερα με κάποια από τις δύο προσεγγίσεις και αφετέρου γιατί ουσιαστικά μία συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση αποτελεί από μόνη της μία απαιτητική ερευνητική προσπάθεια.

Παρακάτω παρουσιάζονται ενδεικτικά η δομή την οποία θα μπορούσε να έχει μία ερευνητική και μία βιβλιογραφική εργασία

Ενδεικτική δομή ερευνητικής εργασίας

Όταν η διπλωματική εργασία αποτελεί ερευνητική εργασία, τότε, αν και δεν αποτελεί κανόνα, η διπλωματική εργασία μπορεί να έχει την παρακάτω γενική δομή:

A) Εισαγωγή, B) Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας Γ) Ερευνητική μεθοδολογία Δ) Παρουσίαση αποτελεσμάτων E) Συμπεράσματα και προτάσεις

• Εισαγωγή

Στο αρχικό κεφάλαιο της εισαγωγής σε μια ερευνητική εργασία περιγράφεται ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας. Η περιγραφή αυτή πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε ο αναγνώστης να μπορεί εύκολα να κατανοήσει τόσο το σκοπό της έρευνας όσο και τις διαστάσεις-στόχους που πρόκειται να ερευνηθούν. Η διάρθρωση της εισαγωγής πρέπει να ακολουθεί μια λογική σειρά παρουσίασης των βασικών προβληματισμών-στόχων της εργασίας, και να οδηγεί με φυσική ροή προς το δεύτερο τμήμα της εργασίας αυτό της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Στο κεφάλαιο της εισαγωγής διαμορφώνεται η ταυτότητα της διπλωματικής εργασίας η οποία

περιλαμβάνει:

1. Την τοποθέτηση του προβλήματος δηλαδή τη θεματική περιοχή που θα κινηθεί η έρευνα
2. Τη σημαντικότητα της έρευνας, δηλαδή ο λόγος που θεωρείται αναγκαία και σε ποιους απευθύνεται
3. Τη στοχοθεσία της έρευνας και τα ερευνητικά ερωτήματα
4. Τη χρησιμότητα των συμπερασμάτων της
5. Τη δομή οργάνωσης της εργασίας

• Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Στο τμήμα αυτό της ερευνητικής εργασίας πραγματοποιείται μια ευρεία ιστορική και βιβλιογραφική ανασκόπηση του υπό διαπραγμάτευση θέματος.

Η βιβλιογραφική ανασκόπηση χωρίζεται σε δύο διακριτά τμήματα

- ✓ Το θεωρητικό πλαίσιο
- ✓ Τη βιβλιογραφική ανασκόπηση

Θεωρητικό Πλαίσιο

Το θεωρητικό πλαίσιο της εργασίας διαρθρώνεται σε ένα ή περισσότερα κεφάλαια ή κεντρικές ενότητες (συνήθως 2-3). Η κατεύθυνση ανάπτυξής του είναι από το γενικό στο ειδικό. Συνήθως ξεκινά με γενικές τοποθετήσεις που αφορούν την οριοθέτηση του πεδίου της έρευνας και τον εννοιολογικό προσδιορισμό των βασικών όρων που σχετίζονται με το θέμα. Στο κυρίως θεωρητικό πλαίσιο παρουσιάζονται όσα έχουν γραφτεί μέχρι σήμερα, τι έγραψαν άλλοι ερευνητές, όσα στοιχεία υπάρχουν διαθέσιμα για το θέμα ή/και τις επιμέρους πτυχές του (ή έστω, για τα πιο συναφή θέματα).

Παρουσιάζονται οι βασικές θεωρητικές απόψεις/προσεγγίσεις που κατευθύνουν την έρευνα και προηγούμενα ερευνητικά ευρήματα και παρατηρήσεις που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με πτυχές του υπό διερεύνηση θέματος, χωρίς όμως να απαιτείται εξαντλητική ανασκόπηση π

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Στο τμήμα αυτό αναδεικνύεται η σχέση ανάμεσα στην προηγούμενη βιβλιογραφία και την παρούσα έρευνα και, κατόπιν, παρουσιάζεται η συλλογιστική και ο στόχος της έρευνας και διατυπώνεται το συγκεκριμένο ερώτημα ή ερωτήματα, από τα οποία προκύπτουν -όπου

χρειάζεται- και οι ερευνητικές υποθέσεις.

Η ανασκόπηση δεν ισοδυναμεί, σε καμία περίπτωση, με την απλή παράθεση αποσπασμάτων (συχνά αυτούσιων, χωρίς καν σωστή βιβλιογραφική αναφορά) που ο/η φοιτητής/τρια έτυχε να εντοπίσει κατά την αναζήτηση και επεξεργασία των πηγών (βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, ιστοσελίδες κτλ.). Στόχος δεν είναι να καταδειχθεί ότι έγινε χρήση ικανού αριθμού βιβλιογραφικών πηγών, αλλά ότι είναι ικανός/ή να διαχειριστεί τις πηγές που συγκέντρωσε και να παρουσιάσει με τρόπο κριτικό τις θέσεις άλλων μελετητών ακόμη και εκείνων τις οποίες υιοθετεί στη διπλωματική εργασία.

Η επανάληψη μεγάλων τμημάτων της θεωρίας, τα οποία θεωρούνται γνωστά στην επιστημονική κοινότητα, στο πλαίσιο της οποίας εκπονείται η διπλωματική εργασία, πρέπει να αποφεύγεται όπως, για παράδειγμα, η παράθεση γενικών θέσεων και δεδομένων της θεωρίας του Piaget, τα οποία είναι γνωστά και μπορούν εύκολα να εντοπιστούν σε κάθε συναφές εγχειρίδιο που αφορά την ανάπτυξη του παιδιού. Θα πρέπει να επιλέγονται μόνο τα σημεία εκείνα που συνδέονται άμεσα με το θέμα που διερευνάται. Αντίθετα, απαιτείται αναλυτική παρουσίαση όσο το δυνατό περισσότερων συναφών αναφορών (θεωρητικών θέσεων και ερευνητικών ευρημάτων) στο συγκεκριμένο θέμα το οποίο εξετάζει η εργασία, έτσι ώστε να παρουσιαστεί με ολοκληρωμένο τρόπο η συλλογιστική πάνω στην οποία στηρίζεται η έρευνα και τα ερευνητικά ερωτήματα και να γίνει στη συνέχεια ο σχολιασμός των ευρημάτων της.

Η βιβλιογραφική ανασκόπηση ολοκληρώνεται με την κριτική συζήτηση των ερευνών που έχουν εντοπιστεί, η οποία περιέχει την συστηματική παρουσίαση τους σε πίνακα με κριτήρια, όπως, τα ερευνητικά ερωτήματα, το είδος των ερευνών, το χρόνο διεξαγωγής, τη χώρα, τα εργαλεία συλλογής δεδομένων κ.α. και τη διατύπωση συμπερασμάτων, πώς σχετίζεται και σε τί διαφέρει η συγκεκριμένη έρευνα από αυτές που έχουν εντοπιστεί.

Η ανασκόπηση της συναφούς με το θέμα βιβλιογραφίας ολοκληρώνεται με μια πρώτη διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων ή/και των ερευνητικών υποθέσεων (= υποθέτουμε ότι συμβαίνει το X και προσπαθούμε να επιβεβαιώσουμε την υπόθεσή μας).

Το ζητούμενο κατά τη βιβλιογραφική ανασκόπηση δεν είναι η απλή παράθεση της βιβλιογραφίας αλλά η κριτική θεώρησή της. Σκοπός της ανασκόπησης είναι στο τέλος της ο συγγραφέας να παρουσιάσει με σαφήνεια τις τρέχουσες επιστημονικές εξελίξεις που σχετίζονται με το υπό διερεύνηση αντικείμενο και τα τυχόν κενά που έχουν εντοπιστεί.

• Ερευνητική Μεθοδολογία

Σε αυτό το τμήμα της εργασίας γίνεται μια λεπτομερής και εμπειριστατωμένη παρουσίαση της

μεθοδολογικής πορείας που ακολουθήθηκε κατά τη διάρκεια της έρευνας. Η μεθοδολογική προσέγγιση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη, δηλαδή να τεκμαίρεται η καταλληλότητα της ερευνητικής προσέγγισης για τη διερεύνηση και απάντηση των ερωτημάτων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της εργασίας. Θα πρέπει επίσης να αναφερθούν οι περιορισμοί του ερευνητικού σχεδιασμού και της ερευνητικής τεχνικής καθώς και η προσπάθεια για άρση των οποιονδήποτε μεθοδολογικών σφαλμάτων.

Πιο συγκεκριμένα, στο τμήμα της ερευνητικής μεθοδολογίας πρέπει να παρέχονται στον αναγνώστη πληροφορίες για το δείγμα των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα, για το υλικό ή εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων. Πολλές φορές παρουσιάζεται και η στατιστική ανάλυση που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί.

Το τμήμα, λοιπόν της ερευνητικής μεθοδολογίας χωρίζεται σε τρία επιμέρους υπό- τμήματα: α) τα ερευνητικά ερωτήματα β) την ερευνητική διαδικασία γ) τα ερευνητικά εργαλεία δ) το δείγμα της έρευνας

α) Ερευνητικά ερωτήματα

Στο τμήμα αυτό παρουσιάζονται με λεπτομέρεια: ο σκοπός της έρευνας και τα συγκεκριμένα ερωτήματα τα οποία επιχειρείται να απαντηθούν μέσω της ερευνητικής εργασίας. Τα ερευνητικά ερωτήματα είναι συγκεκριμένες υποθέσεις οι οποίες διατυπώνονται ($X = \text{συμβαίνει}$ η κατάσταση A εάν ισχύει η υπόθεση B). Τα ερευνητικά ερωτήματα θα πρέπει να είναι ορισμένα με σαφήνεια έτσι ώστε να είναι εύκολα κατανοητός και ο τρόπος με τον οποίο θα αναλυθούν τα δεδομένα στο πλαίσιο της εργασίας με τα οποία θα επιχειρηθεί να απαντηθεί.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή αναφορικά με τον αριθμό και την πολυπλοκότητα των ερευνητικών ερωτημάτων που θα διατυπωθούν καθώς μπορεί να καταστεί ιδιαίτερα δύσκολη η απάντησή τους ή να μην είναι αντιληπτός ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να απαντηθεί.

β) Ερευνητική Διαδικασία

Στο τμήμα αυτό παρουσιάζονται με λεπτομέρεια τα βήματα που ακολουθήθηκαν σε κάθε στάδιο εκτέλεσης της συγκεκριμένης έρευνας. Δίνονται πληροφορίες για τις οδηγίες που ακολούθησαν οι συμμετέχοντες στην έρευνα, ο τρόπος με τον οποίο χωρίστηκαν οι ομάδες των συμμετεχόντων, η σειρά παρουσίασης και συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων ή των τεστ που χρησιμοποιήθηκαν, κ.ά. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να δίνονται πληροφορίες για το πώς επιλέχθηκαν τα άτομα ή γενικότερα οι μονάδες παρατήρησης που συμμετέχουν στην έρευνα.

Σημαντική πληροφορία επίσης αποτελεί ο χρόνος που χρειάστηκε να πραγματοποιηθεί η έρευνα για κάθε συμμετέχοντα καθώς και ο τόπος στον οποίο πραγματοποιήθηκε.

Στόχος των πληροφοριών που αναφέρονται στο τμήμα της ερευνητικής μεθοδολογίας είναι να παρέχει στον αναγνώστη τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας και τα εργαλεία της ώστε να είναι δυνατόν εάν αυτός το επιθυμεί να μπορεί να επαναλάβει την έρευνα κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Η περιγραφή αυτή εξασφαλίζει τη διαφάνεια της ερευνητικής διαδικασίας και τη δυνατότητα αναπαραγωγής του ερευνητικού σχεδιασμού, κατοχυρώνοντας τα αποτελέσματα της έρευνας.

γ) Ερευνητικά Εργαλεία

Σε αυτό το τμήμα της ερευνητικής μεθοδολογίας ο συγγραφέας πρέπει να παρουσιάσει τα μέσα (π.χ. ερωτηματολόγια, ψυχομετρικά τεστ, όργανα και κλίμακες μέτρησης, εκπαιδευτικό υλικό, κλπ.) που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων. Η παρουσίαση του κάθε μέσου πρέπει να περιλαμβάνει μια αναλυτική αναφορά των χαρακτηριστικών του, δηλαδή την έννοια που επιχειρεί να μετρήσει, τον τρόπο με τον οποίο τη μετρά, καθώς και στοιχεία εγκυρότητας και αξιοπιστίας του εργαλείου. Εάν το ερευνητικό εργαλείο έχει αναπτυχθεί από άλλους ερευνητές τότε είναι απαραίτητο να παρατίθεται και για αυτό βιβλιογραφική παραπομπή (δηλ., συγγραφέας/εις, τίτλος, ημερομηνία έκδοσης).

Εάν τα ερευνητικά εργαλεία έχουν αναπτυχθεί από τον ίδιο τον συγγραφέα, τότε θα πρέπει να γίνει αναλυτική περιγραφή της διαδικασίας ανάπτυξής τους καθώς και της μεθοδολογίας ελέγχου της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας τους, προκειμένου να τεκμηριωθεί η επιστημονική τους ορθότητα.

Όταν δημιουργείται ένα εργαλείο, π.χ. ένα ερωτηματολόγιο, θα πρέπει:

1. να επεξηγείται, πως δημιουργήθηκε και τι έλεγχοι αξιοπιστίας έχουν γίνει
2. να αιτιολογείται η επιλογή του ή όχι από τα ήδη υπάρχοντα
3. αν προέρχεται από ξενόγλωσσο και ήδη δοκιμασμένο, ως προς τι έχει τροποποιηθεί
4. να αιτιολογείται δόμησή τους, δηλαδή οι ενότητες που περιέχει σε εναρμόνιση με τις διαστάσεις του θέματος που ερευνάται

Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται ερωτηματολόγια αρχικά διαμορφωμένα σε άλλη γλώσσα

από αυτή που διενεργείται η έρευνα, θα πρέπει να δοθούν πληροφορίες για τη μέθοδο μετάφρασης ή ακόμη και στάθμισης του εργαλείου.

δ) Το Δείγμα

Σε αυτό το τμήμα της ερευνητικής μεθοδολογίας γίνεται αναλυτική παρουσίαση των δημογραφικών χαρακτηριστικών των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα. Στοιχεία που είναι απαραίτητο να αναφέρονται είναι: ο συνολικός αριθμός τους και ο αριθμός κάθε επιμέρους ομάδας με βάση διάφορα δημογραφικά ή άλλα χαρακτηριστικά, όπως είναι το φύλο, η ηλικία, το κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο, το εκπαιδευτικό επίπεδο, η οικογενειακή κατάσταση κλπ.

• Παρουσίαση Αποτελεσμάτων

Σε αυτό το τμήμα παρουσιάζονται τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από την έρευνα και η στατιστική τους ανάλυση. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων μπορεί να ακολουθεί ιεραρχική δόμηση με τα βασικά αποτελέσματα να παρουσιάζονται στην αρχή και τις λεπτομέρειες ή τα δευτερεύοντα αποτελέσματα να παρουσιάζονται στη συνέχεια αλλά σε κάθε περίπτωση το σημαντικό είναι να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που αναφέρονται στα ερευνητικά ερωτήματα της εργασίας. Τα αποτελέσματα είναι απαραίτητο να παρουσιάζονται σε τέτοιο επίπεδο λεπτομέρειας ώστε να μπορεί ο αναγνώστης να αντιληφθεί τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων πρέπει να γίνεται με επιστημονικό τρόπο και να μην διατυπώνονται προσωπικές κρίσεις και εκτιμήσεις, αλλά να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα όπως ακριβώς προκύπτουν από την ανάλυση των δεδομένων.

Στο τμήμα της παρουσίασης των αποτελεσμάτων δεν θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα ερμηνεία και σχολιασμός τους καθώς αυτά θα αναφέρονται στο τμήμα των συμπερασμάτων.

Επίσης, είναι απαραίτητο να παρουσιάζονται αμερόληπτα όλα τα αποτελέσματα της ερευνητικής προσπάθειας ακόμη και εάν παρουσιάζουν αντίθεση αναφορικά με τις υποθέσεις της έρευνας ή ακόμη και με την προηγούμενη έρευνα στο αντικείμενο της εργασίας.

Όταν στην εργασία χρησιμοποιείται επαγωγική στατιστική ανάλυση τότε τα αποτελέσματα θα πρέπει να παρουσιάζονται μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που ενημερώνουν τον αναγνώστη για το βαθμό ή την τιμή των στατιστικών κριτηρίων (test) που χρησιμοποιήθηκαν, τους βαθμούς ελευθερίας, το επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας, και την κατεύθυνση και το μέγεθος της επίδρασης που διαπιστώθηκε.

Είναι πολύ σημαντικό, και ταυτόχρονα πολύ ενημερωτικό, να παρουσιάζονται περιγραφικοί στατιστικοί δείκτες (π.χ. μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις). Τέτοιοι πίνακες μπαίνουν συνήθως στην αρχή του τμήματος των αποτελεσμάτων. Παρακάτω, ακολουθούν συγκεκριμένα παραδείγματα παρουσίασης στατιστικών αποτελεσμάτων για τα πιο σημαντικά στατιστικά κριτήρια:

Στατιστικό Κριτήριο	Παρουσίαση-αναφορά Αποτελέσματος
r	$r(135) = 0,78, p = 0,002$
t	$t(135) = -2,58, p = 0,03$
F	$F(4, 131) = 1,26, ns$
χ^2	$\chi^2(135) = 0,78, ns$
Περιγραφικά Στοιχεία	Παρουσίαση Περιγραφικών Στοιχείων
Μέσος Όρος	M.O = 45,32
Διάμεσος	$\Delta\mu = 43,34$
Δεσπόζουσα Τιμή	$\Delta\sigma\pi = 42,23$
Τυπική Απόκλιση	T.A. = 3,43
Μέγεθος Δείγματος	N = 345

• Συμπεράσματα - Συζήτηση

Στο τελευταίο τμήμα της ερευνητικής εργασίας παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη στατιστική ανάλυση. Στο τμήμα αυτό γίνεται ο σχολιασμός και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, σε σχέση με τις υποθέσεις της έρευνας.

Ο σχολιασμός και η αξιολόγηση είναι σημαντικό να πραγματοποιούνται και σε συσχέτιση με τα ευρήματα προηγούμενων ερευνών πάνω στο θέμα αλλά και με το θεωρητικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε κατά την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας.

Το τμήμα των συμπερασμάτων ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των τυχόν αδύναμων σημείων της συγκεκριμένης έρευνας καθώς και το ρόλο που αυτά τα σημεία είναι πιθανόν να έπαιξαν στη διαμόρφωση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και τη διατύπωση προτάσεων

για μελλοντική έρευνα για την περαιτέρω διερεύνηση διαφόρων πλευρών του θέματος ή προτάσεων για βελτίωση συγκεκριμένων σημείων του υπό διερεύνηση αντικειμένου.

Ενδεικτική δομή βιβλιογραφικής εργασίας

Κατά αντιστοιχία, στην περίπτωση μίας βιβλιογραφικής εργασίας μία ενδεικτική δομή που αυτή θα μπορούσε να έχει είναι όπως παρακάτω

• Εισαγωγή

Στο αρχικό κεφάλαιο της εισαγωγής σε μία βιβλιογραφική εργασία περιγράφονται το ίδιο στοιχεία όπως και σε μία ερευνητική. Η διάρθρωση της εισαγωγής πρέπει να ακολουθεί μια λογική σειρά παρουσίασης των βασικών προβληματισμών- στόχων της εργασίας, και να οδηγεί με φυσική ροή προς το δεύτερο τμήμα της εργασίας αυτό της παρουσίασης των δεδομένων από την προϋπάρχουσα βιβλιογραφία. Στο κεφάλαιο της εισαγωγής διαμορφώνεται η ταυτότητα της διπλωματικής εργασίας η οποία περιλαμβάνει :

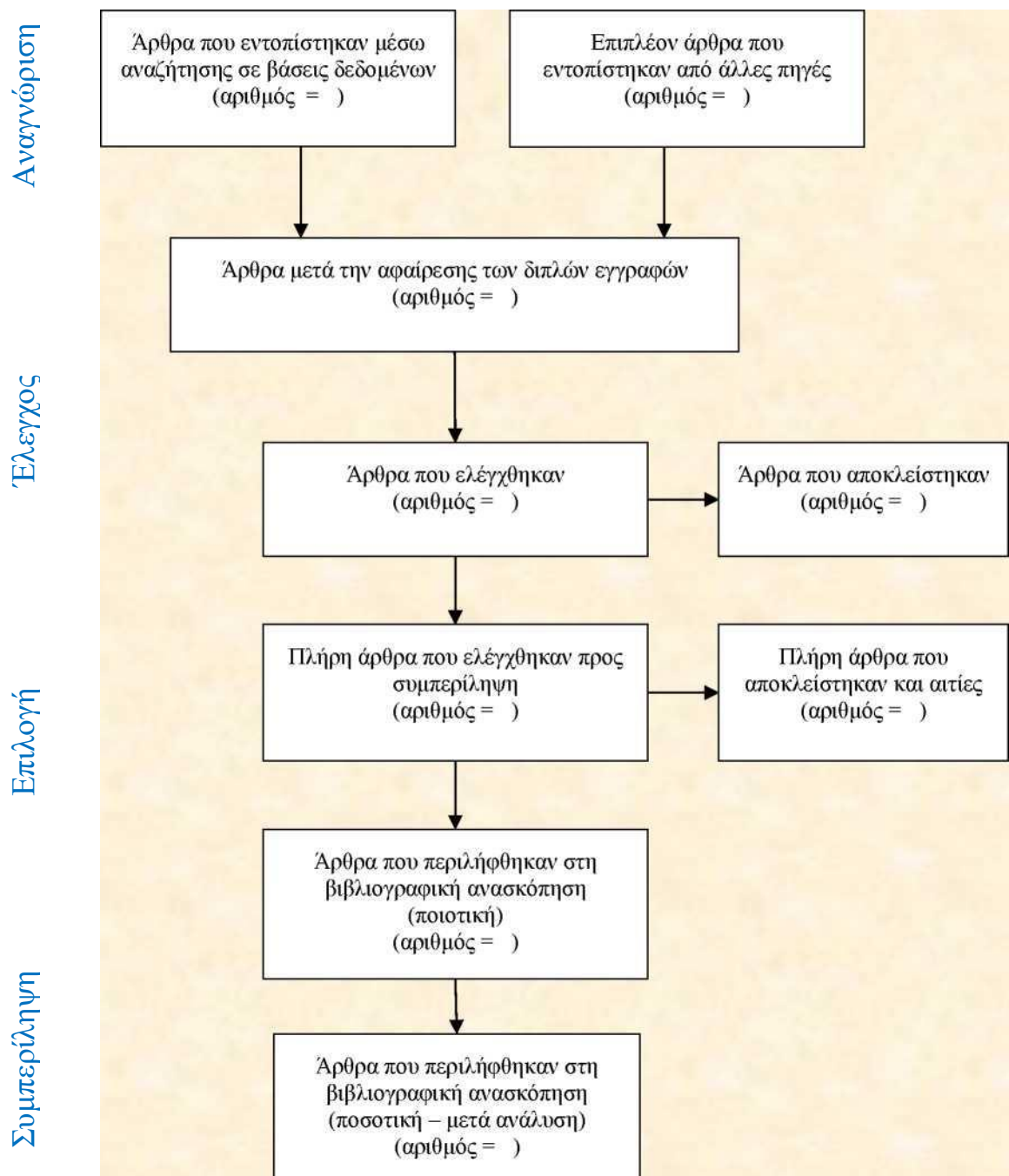
1. Την τοποθέτηση του προβλήματος δηλαδή τη θεματική περιοχή που θα κινηθεί η έρευνα
2. Τη σημαντικότητα της έρευνας, δηλαδή ο λόγος που θεωρείται αναγκαία και σε ποιους απευθύνεται
3. Τις διαστάσεις του υπό διερεύνηση αντικειμένου/φαινομένου οι οποίες προσεγγίστηκαν μέσω της εργασίας.
4. Τη χρησιμότητα των συμπερασμάτων της
5. Τη δομή οργάνωσης της εργασίας

• Ανασκόπηση ανά θεματικό αντικείμενο

Στο τμήμα αυτό της εργασίας παρατίθενται τα στοιχεία που εντοπίστηκαν και καταγράφηκαν από τη σχετική βιβλιογραφία ανά θεματικό αντικείμενο ή άξονα που έχει τεθεί στο πλαίσιο της εργασίας. Αναπτύσσονται οι τυχόν επικρατούσες απόψεις στη βιβλιογραφία και παρουσιάζονται οι διάφορες τάσεις και τα αντίστοιχα επιχειρήματα για καθεμία από αυτές. Αναδεικνύονται τα συμπεράσματα, τα κοινά σημεία και οι διαφορές, κάθε διαφορετικής θεώρησης. Είναι στο σημείο αυτό σημαντικό να αναφερθεί ότι στην εργασία θα πρέπει να παρουσιάζεται η τοποθέτηση και άποψη του συγγραφέα για το θέμα. Επίσης, για την τεκμηρίωση της συστηματικότητας της βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι απαραίτητο σε πολλές περιπτώσεις να περιλαμβάνεται και ένα κεφάλαιο ή μία ενότητα για τη μεθοδολογία

που ακολουθήθηκε για τον εντοπισμό και την επιλογή της βιβλιογραφίας η οποία συμπεριλήφθηκε στην ανασκόπηση. Στην περίπτωση αυτή η δομή της εργασίας προσομοιάζει ακόμη περισσότερο με τη δομή μίας ερευνητικής εργασίας. Το πλαίσιο PRISMA μπορεί να παρέχει μία βάση για τη συστηματοποίηση της βιβλιογραφικής ανασκόπησης.

Σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό η ροή μέχρι την τελική επιλογή των άρθρων είναι: Πηγή. Moher D, Liberati A, Tetzlaff J, Altman DG, The PRISMA Group (2009). Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and MetaAnalyses: The PRISMA Statement. PLoS Med 6(7): e1000097. doi:10.1371/journal.pmed1000097

• Συμπεράσματα - Συζήτηση

Στο τελευταίο τμήμα της ερευνητικής εργασίας παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη μελέτη και συστηματοποίηση της βιβλιογραφίας. Παράλληλα καταγράφονται τα κύρια σημεία συμφωνίας και διαφωνίας αναφορικά με το υπό διερεύνηση αντικείμενο ενώ τέλος, μπορούν να διατυπωθούν προτάσεις για μελλοντική έρευνα πάνω στα κενά που εντοπίστηκαν ή στα σημεία που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Παρακάτω δίνονται παραδείγματα για τον τρόπο αναγραφής των βιβλιογραφικών αναφορών από το πεδίο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών.

ΒΙΒΛΙΑ-ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ball, S.J., Maguire, M. & MacRae, S. (2020). *Choice, Pathways and Transitions Post- 16: New Youth, New Economies in the Global City*. Routledge/Falmer.

Cappelli, P. (1999). *Employment Practices and Business Strategy*. Oxford University Press.

Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (2013). *How people learn: Brain, mind, experience, and school*. 2nd Ed.. National Academy Press.

ΑΡΘΡΑΣΕΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Eatwell, G., Benfield, C. & Philips, Z. (2017). Measuring Labour Performance in European Firms. *Journal of Productivity*, Vol. 32, No.4, 10-19.

Abramovitch, R., & Johnson, L. C. (2002). Children's perceptions of parental work. *Canadian Journal of Behavioural Science*, 24, 319-332. [ή 24: 319-332]

Παπαδόπουλος, Μ. (1986). Η διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής. *Επιθεώρηση Παιδαγωγικών Ερευνών*. Τόμος 28, σσ. 259-274. [ή 28: 259-274]

ΑΡΘΡΑ ΑΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

Meyer, D. (1999). Principles of instruction. In A. Bates and G. Arbaugh (eds.) *Instructional Strategies*. IGI Global.

McNaught, C. (in press). Views on staff development about flexible learning. In C. Steeples & C Jones (Eds). *Networked learning in higher education*. Springer Verlag

Potenziani, D. (2003). The joy of distance learning: Recipes for success. In D. G.

Brown (Ed.), *Developing faculty to use technology: Programs and strategies to enhance teaching* (pp. 290-296). Anker Publishing Company.

ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ & ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Nikta, A. (1991). *Reform of Greek secondary education from 1974 to 1989*. (Unpublished Ph. D. Thesis, University of Manchester).

Παπαδόπουλος, Μ. (1997). Η ιστορική εξέλιξη της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Ανακοίνωση στο 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Παιδαγωγικής Έρευνας, Αθήνα).

ΑΡΘΡΑΣΕΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Fowler, R.C. (April 22, 2003). The Massachusetts Signing Bonus Program for New Teachers: A model of teacher preparation worth copying? Education Policy Analysis Archives, 11(13). Ημερομηνία πρόσβασης [date] από <http://epaa.asu.edu/epaa/v11n13/>.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ο' Reily, T. (2005). What is Web 2.0. Ανακτήθηκε 03 Νοεμβρίου 2017 από <http://oreilly.com/web2/archive/what-is-web-20.html>

Κατάθεση διπλωματικής εργασίας

Η τελική εργασία (με την έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή) κατατίθεται στην Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σε ένα αντίγραφο με σκληρό εξώφυλλο (δερματόδετο και τυπωμένο εξώφυλλο και ράχη αυτού). Θα περιέχει ψηφιακό δίσκο (cd) κολλημένο σε ειδική θήκη στην τελευταία σελίδα της (λευκή σελίδα). Κατατίθενται συνολικά 5 ψηφιακοί δίσκοι, οπέμπτος είναι για τη βιβλιοθήκη. Ο ψηφιακός δίσκος περιλαμβάνει την εργασία σε μορφή pdf, καθώς και όλο το υλικό που επεξεργάστηκε ο φοιτητής κατά την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας (βιβλιογραφικές αναφορές, δεδομένα, επεξεργασία με excel/spss/...,).

Πάνω στον ψηφιακό δίσκο (cd), εάν υπάρχει η τεχνική δυνατότητα, επικολλείται ειδική στρογγυλή ετικέτα με τα στοιχεία της εργασίας, διαφορετικά με ειδικό μαρκαδόρο αναγράφονται τουλάχιστον ο τίτλος της εργασίας, το όνομα και το επώνυμο του συγγραφέα, ο τόπος, μήνας και έτος εκπόνησης της εργασίας.

Η διπλωματική εργασία είναι γραμμένη σύμφωνα με συγκεκριμένο template που γνωστοποιείται στους φοιτητές (αυστηρή προϋπόθεση κατάθεσης διπλωματικής εργασίας).

Τα αρμόδια όργανα του Π.Μ.Σ. ορίζουν Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, παρουσία της οποίας γίνεται η παρουσίαση (υποστήριξη) της διπλωματικής εργασίας. Ο ορισμός της συγκεκριμένης επιτροπής σημαίνει ότι το ουσιαστικό μέρος της εργασίας έγινε, όχι όμως και η τελική αξιολόγηση της.

Εξέταση (υποστήριξη) διπλωματικής εργασίας

Η εξέταση (υποστήριξη) της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται δημόσια, σε ημερομηνία που ανακοινώνεται εγκαίρως. Υπάρχουν τρεις περίοδοι εξέτασης των διπλωματικών εργασιών: (α) Τελευταίο δεκαήμερο του Ιανουαρίου (κατάθεση μέχρι 10 Ιανουαρίου), (β) Πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου (τελευταία διορία, κατάθεση μέχρι τέλος Μαΐου), (γ) Τελευταίο δεκαήμερο του Οκτωβρίου (κατάθεση μέχρι 10 Οκτωβρίου).

Ο φοιτητής μπορεί να επικοινωνεί με τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης, τα οποία ενδέχεται να ζητήσουν τυχόν διευκρινίσεις ή διορθώσεις το αργότερο δύο εβδομάδες πριν την υποστήριξη της διπλωματικής.

Η συνεδρία της υποστήριξης περιλαμβάνει:

1. Σύντομη παρουσίαση (διάρκειας το πολύ 25 λεπτών, με τη χρήση PowerPoint).

2. Κριτικά σχόλια από τα μέλη της επιτροπής.
3. Συζήτηση με βάση τις παρατηρήσεις.
4. Βαθμολόγηση με βάση τη κλίμακα 0 έως 10.

Σημειώνεται ότι στην τελική βαθμολογία λαμβάνεται υπόψη και η απόδοση του φοιτητή κατά την υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας (ποιότητα της παρουσίασης, τήρηση του χρόνου, δομή, σαφήνεια, ανταπόκρισή στις ερωτήσεις κατά την διαδικασία της συζήτησης).

Αποθετήριο των διπλωματικών εργασιών του Π.Μ.Σ.

Οι διπλωματικές εργασίες (ΔΕ) θα τοποθετούνται σε ηλεκτρονικό αποθετήριο ΔΕ που πρόκειται να δημιουργήσει το Π.Μ.Σ.. Αν και η ΔΕ αποτελεί αποκλειστικό πνευματικό προϊόν του φοιτητή (και του επιβλέποντα καθηγητή), η πρόσβαση στο ηλεκτρονικό αποθετήριο θα είναι ελεύθερη σε όλο τον κόσμο. Κατά συνέπεια ο φοιτητής έχει ένα παραπάνω λόγο να κάνει μια άριστη ΔΕ προκειμένου να "κερδίσει" τους δυνητικούς αναγνώστες του.

Πνευματικά δικαιώματα

Τα πνευματικά δικαιώματα χρησιμοποίησης του πρωτότυπου και του μη πρωτότυπου υλικού της διπλωματικής εργασίας (πρωτογενές και δευτερογενές υλικό) ανήκουν από κοινού στον μεταπτυχιακό φοιτητή και τον επιβλέποντα, δηλ. δε μπορεί ο ένας από τους δύο να κάνει χρήση αυτού χωρίς τη συναίνεση του άλλου.

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η δημοσίευση του πρωτότυπου μέρους της διπλωματικής εργασίας σε επιστημονικό περιοδικό ή πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου από τον ένα εκ των δύο, με την προϋπόθεση ότι αναφέρονται τα ονόματα και των δύο ως συν-συγγραφέων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α - Έντυπο Υποβολής Πρότασης Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

		
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ (Δ.Π.Θ.) ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ ΚΑΒΑΛΑΣ ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ (ΣΔΕΛ) ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Μ.Σ. «ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ» - «ACCOUNTING AND AUDIT» Άγιος Λουκάς 654 04 Καβάλα Τηλ./Φαξ: 2510 462 196 - 197 e-mail: secaa@af.duth.gr		

Καβάλα

Αριθ. Πρωτ.:

ΠΡΟΤΑΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	
Όνοματεπώνυμο:	
A.M.:	
Έτος Σπουδών:	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας:	
Πρώτο Πτυχίο:	
E-mail:	
Πόλη Κατοικίας:	

Β Προτεινόμενος τίτλος διπλωματικής διατριβής (≤20 λέξεις)¹:

ΘΕΜΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ:

--

ΘΕΜΑ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ:

--

¹ Ο τίτλος θα πρέπει να είναι σαφής και συγκεκριμένος, ενώ θα πρέπει να καλύπτει τα βασικότερα σημεία με τα οποία καταπίνεται η διπλωματική εργασία. Ο τίτλος δεν μπορεί να είναι διατυπωμένος υπό την μορφή ερώτησης, στον τίτλο δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αριθμοί και φορτισμένες λέξεις ή λέξεις με διαφορετική σημασία. Κανένας τίτλος δεν είναι δυνατόν να καλύπτει αλόκληρο το φάσμα των στόχων μιας εργασίας, άλλωστε αναλυτικά ο σκοπός και οι στόχοι της εργασίας αναλύονται σε συγκεκριμένα σημεία του κειμένου αυτής.

.....

Γ. Βασικός σκοπός της διπλωματικής διατριβής (≤100 λέξεις):

Δ. Σημασία / συνεισφορά της διπλωματικής διατριβής (≤100 λέξεις):

Ε. Ερευνητική μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί (≤100 λέξεις):

ΣΤ. Αναμενόμενα αποτελέσματα (≤100 λέξεις):

--

Ζ. Ενδεικτική βιβλιογραφία (≤10 πηγές):

--

Η. Επιβλέπων καθηγητής / τρια¹:

Επώνυμο:		Όνομα:	
Τηλέφωνα Επικοινωνίας:	Σταθερό:	Κινητό:	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:			
Υπογραφή επιβλέποντα και ημερομηνία:			

-----Ονοματεπώνυμο Φοιτητή/τριας-----

		/			/				
ΗΗ			ΜΜ			ΕΤΟΣ			

Υπογραφή

Ημερομηνία

Υποβάλλοντας αυτή την φόρμα, βεβαιώνω ότι τα παραπάνω στοιχεία είναι αληθή και αποτελούν δικές μου ιδέες.

Έγκριση πρότασης:

Εγκρίνεται:	Ναι:	☐	Όχι:	☐
Εγκρίνεται από:				
Υπογραφή:				
Ημερομηνία:				
Επιβλέπων καθηγητής που ορίζεται:				

¹ Σε περίπτωση που έχετε συμφωνήσει με κάποιον καθηγητή για την επίβλεψη της διπλωματικής σας εργασίας, παρακαλώ αναγράψτε τα στοιχεία του και ζητήστε την υπογραφή του. Σε αντίθετη περίπτωση, θα σας ανατεθεί καθηγητής που θα βρίσκεται κοντά στο γνωστικό αντικείμενο της διατριβής σας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - Υπόδειγμα τελικής μορφής διπλωματικής εργασίας

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Πανεπιστημιούπολη Καβάλας

Σχολή Διοικητικής Επιστήμης και Λογιστικής

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Λογιστική και Ελεγκτική»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος Εργασίας στα Ελληνικά

Τίτλος Εργασίας στα Αγγλικά

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ. ΒΑΘΜΙΔΑ

ΚΑΒΑΛΑ, ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Πανεπιστημιούπολη Καβάλας

Σχολή Οικονομίας & Διοίκησης

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Λογιστική και Ελεγκτική»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος Εργασίας στα Ελληνικά

Τίτλος Εργασίας στα Αγγλικά

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ. ΒΑΘΜΙΔΑ

ΚΑΒΑΛΑ, ΜΗΝΑΣ , ΕΤΟΣ

«Βεβαιώνω ότι η παρούσα διπλωματική εργασία είναι αποτέλεσμα δικής μου δουλειάς και γραμμένη με δικά μου λόγια. Στις δημοσιευμένες ή μη δημοσιευμένες πηγές που αναφέρω έχω χρησιμοποιήσει εισαγωγικά όπου χρειάζεται και έχω παραθέσει τις πηγές τους στο τμήμα της βιβλιογραφίας.»

Στους γονείς μου

Ευχαριστίες

Περίληψη

Abstract

Συντομογραφίες

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο1

....5

Κατάλογος εικόνων	31
	32
Εικόνα 1.1.	33
Εικόνα 1.2.	48
Εικόνα 1.3.	49
Εικόνα 2.1.	50
Εικόνα 2.2.	50
Εικόνα 2.3.	51
Εικόνα 2.4.	
Εικόνα 2.5.	

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1.1	33
Πίνακας 4.1	84
Πίνακας 5.1	ΙΟΙ
Πίνακας 52	103
Πίνακας 53	128
Πίνακας 6.1	132

Κατάλογος γραφημάτων

Σχήμα 1. Διάρθρωση εργασίας.....	19
Γράφημα 6.1. Σύγκριση των αποτελεσμάτων των 3 μέσων _____	134

Κεφάλαια διπλωματικής εργασίας

Κάθε κεφάλαιο της εργασίας θα ξεκινάει από νέα σελίδα

